

IMAGINATION AND PARTICIPATION

When we started to write our book, we asked a number of experts from the Netherlands and abroad what they thought of our initiative. Below are their comments:

Rob Bruijnzeels und Joyce Sternheim sind mit ihrem Ministry of Imagination für uns in München eine echte Inspiration. Zur Rolle der öffentlichen Bibliothek in der Stadtgesellschaft stellen sie die richtigen Fragen, zu deren Beantwortung es auch herausragender Architektur mit vielfältigen Möglichkeitsräumen bedarf. Das geplante Buch ist ein echtes Desiderat - für Architekt*innen nicht weniger als für Bibliothekatr*innen."

Dr. Arne Ackermann, Direktor Münchener Stadtbibliothek

Eine tolle Idee! Als Projektverantwortlicher für die neue Bibliothek im Münchener Gasteig war und werde ich auch in Zukunft sehr auf das breite Wissen Eures Netzwerkes angewiesen sein. Die Transformation eines "Hauses der Bücher" hin zu einem "Analogen Haus für die digitale Gesellschaft" wirft derzeit wohl die meisten Fragen bei Bibliotheksgebäuden auf. Sich dabei auf die Erfahrungen anderer Projekte stützen zu können, ist eine große Hilfe. Ich wünsche Dir und Deinem Team viel Erfolg.

Peter Becker, Verwaltungsdirektor Münchener Stadtbibliothek

"I wish this book would be available already", uttered an architect student when she heard about the content and concept of "Imagination and friction". This architect-to-be is writing her thesis about the planning of a public library building. And she would love to have a book that aims "to bridge the gap between library innovation and innovative architecture". I agree with this young architect-to-be. A book like that is very much needed. During the latest six years I have evaluated European public libraries in 19 European countries for the project Library Ranking Europe. Many libraries – among them many Dutch public libraries – have been able to renew the layout of the building and the premises. But still many more need the impetus and inspiration to do it. The book "Imagination and friction" would be a good tool to start this interesting and challenging metamorphosis!

Maija Berndtson, Founder of Library Ranking Europe; Library Director of Helsinki City Library 1987-2013

"Anderhalf decennium geleden werden bibliotheken nog her en der afgeschreven als achterhaald in een digitaliserende wereld. Maar bibliotheken blijken toch sterk verankerd te zijn in de samenleving. De bibliotheek is één van de schaarse rustplekken in een drukke stad, is één van de weinige niet-commerciële plekken waar kopen of consumeren niet voorop staat. Toch is er geen zekerheid: de wereld verandert sneller dan we anderhalf decennium geleden konden vermoeden. Het gaat allang niet meer over digitalisering van kennis. Het is onze leefwereld zelf die steeds meer technologisch wordt en dat noopt bibliotheken alweer tot aanpassing. Het coronavirus confrontereert ons op pijnlijke manier met de kwetsbaarheid van onze manier

van samenleven. Ook dit dwingt opnieuw tot aanpassen. Als de samenleving wijzigt, dan wijzigt onvermijdelijk ook de bibliotheekwerking. En een veranderende werking heeft nood aan een gebouw dat verandering mee mogelijk maakt. Daarom blijft het ook de komende jaren van het grootste belang dat architecten nadelen over manieren om die permanente verandering mogelijk maakt in bibliotheekarchitectuur."

Krist Biebauw, directeur openbare bibliotheken Gent

Was können Bibliotheken für das soziale Klima, das gute Leben miteinander bewirken? Wie verändern sie den Stadtraum? Wie verändern sie Teilhabe und Partizipation? Bislang gibt es keine Publikation, die Bibliotheken und ihre gesellschaftspolitische Rolle beleuchtet, indem sie sie vor dem Hintergrund von Architektur und Stadtentwicklung interdisziplinär und international diskutiert. Das geplante Vorhaben kann eine vielschichtige Debatte in Gang bringen und einen nachhaltigen Dialog über demokratische Räume bereichern und befördern. Ich freue mich auf das Buch.

Anke Buettner, Kuratorin der Münchner Reihe Public! Bibliotheken und urbane Öffentlichkeit, Leiterin der Monacensia Im Hildebrandhaus München

Wer eine Bibliothek betritt, begibt sich zugleich hinein in eine über Jahrhunderte gewachsene Welt an Ideen, Vorstellungen und Projektionen. Bibliotheken sind untrennbar mit der abendländischen Kulturgeschichte verbunden und haben in diesem Prozess eine schillernde Aura archetypischer Bilder entwickelt. Welche Bilder sind das in unserer Gegenwart und wie manifestieren sie sich in moderner Architektur? Wie antwortet das Medium Architektur auf eine in Umwälzung befindliche Medienwelt, die den Menschen ins Zentrum des Geschehens rückt? Durch „Imagination and Friction“ wird diese in Österreich geführte Diskussion neu befeuert und erhält wichtige Impulse im Spannungsfeld von Imagination und Realisation.

Reinhard Ehgartner | Österreichisches Bibliothekswork

In der fachlichen - aber natürlich auch persönlichen - Auseinandersetzung mit Dir erfreue ich mich immer an der großen Kraft Deiner Inspiration. Du verbindest fachliche Expertise und Erfahrung mit Phantasie und Kreativität. Das hat meinen großen Respekt und ich unterstütze das Buchprojekt "IMAGINATION AND FRICTION" sehr gern und werde es in meinem Netzwerk verbreiten.

Prof. Christine Gläser, Hochschule für angewandte Wissenschaften Hamburg

Bibliotheken zijn steeds meer 'kennispaleizen' geworden: multifunctionele centra met een schitterende architectuur die een 'landmark' in steden vormen. Er zijn in Nederland maar weinig mensen die het vakgebied van de 'bibliotheekarchitectuur' op de voet gevuld hebben. De twee experts op dit vakgebied: Rob Bruijnzeels en Joyce Sternheim hebben nu het plan opgevat om hun kennis hierover te delen in een boek. Een initiatief dat de redactie van Bibliotheekblad zeer toejuicht. Deze kennis moet voor een veel groter publiek dan de bibliotheeksector beschikbaar gesteld worden.

Menno Goosen, Hoofdredacteur Bibliotheekblad

"The development of physical libraries from basically open storage spaces for media to spaces for human interaction providing new formats for learning and experience has been spurred by accelerating digital development. The need for change in many library buildings is profound as is the need for knowledge on what changes in libraries will accommodate the needs of communities. The proposed book will be a go-to for Library stakeholders, decision makers, practitioners, designers, architects, and broadly interested citizens".

Rolf Hapel Professor of Practice, Distinguished Practitioner in Residence Information School University of Washington; Director of Citizens' Service and Libraries for the City of Aarhus, Denmark 2006 - 2018.

„Öffentliche Bibliotheken sind wichtige „Dritte Orte“ für die Bürgerinnen und Bürger. Diese Dritten Orte brauchen eine hervorragende architektonische Materialisierung, nach innen und nach außen. Viele niederländische Stadtbibliotheken sind hervorragende Beispiele für diesen Anspruch. Eine Publikation über die moderne niederländische Bibliotheksarchitektur kann hier hilfreiche Unterstützung für viele Bibliotheksbauprojekte auf internationaler Ebene bieten.“

Barbare Lison, Direktor Stadtbibliothek Bremen, President Elect International Federation of Library Associations.

Rob Bruijnzeels is a true visionary in the field. He and his fellow imagineers have transformed the way we think about libraries today - both as a structure and as a place where people gather to meet, explore and learn. This new book presents a perspective on how we may think about them in the future. I look forward to reading it.

Johannes Neuer, Librarian Director, ekz-Gruppe, Germany | Voorheen Director Customer Experience New York Public Library

Openbare bibliotheken hebben in het afgelopen decennium de oorspronkelijke kerntaken vertaald naar hedendaagse dienstverleningsconcepten en bijbehorende architectuur. Daar hebben vak- en wetenschappelijke bibliotheken zoals bij het RKD van kunnen leren en doen inspireren. Maar ‘what’s next’? Innovatie op het terrein van de nieuwe schaarste voor burgers (o.a. concentratie, laagdrempelige ontmoeting, selecteren van betrouwbare informatie, faciliteren van uitwisseling en kennisdeling) is nog maar net begonnen. Hoe kan architectuur deze innovaties verder brengen en uitdagen tot nieuwe concepten? Als RKD, op weg naar eveneens het heruitvinden van de eigen kerntaken in nieuwe huisvesting, kunnen we niet wachten op de inspiratie die van dit boek zal uitgaan!

Mireille Pondman, zakelijk directeur van het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.

"I have been eager to read Rob and Joyce's interviews with library architects ever since I learned about the project several years ago. This book promises to bring together the interviews, give them important context, and make them accessible to more readers. Joyce and Rob have a history of looking at the evolution of public libraries in thoughtful, imaginative, and constructive ways. Their ideas need to be heard as we frame the future of this essential cultural institution."

Laurie Putnam, communications consultant and educator USA

Das 21. Jahrhundert ist zu einem Fünftel bereits vorüber und viele Bibliothekarinnen und Bibliothekare denken noch in den Strukturen, Aufgaben und einem Selbstverständnis der öffentlichen Bibliothek im 20. Jahrhundert. Ein zeitgemäßes Werk über die Grundsätze der öffentlichen Bibliothek im 21. Jahrhundert fehlt. Es herrscht Unsicherheit. Ein Referenzwerk zur Frage des gesellschaftlichen Werts ist ein grosses Desiderat, das die Arbeit vieler Bibliotheksverantwortlicher ganz bestimmt sehr erleichtern würde.

Hermann Romer, Direktor Stadtbibliothek Winterthur (Ch)

“Waar moet een samenleving haar geld in steken?” is een vraag die steeds opnieuw beantwoord moet worden. Stenen of inhoud? Gebouwen of mensen? Het gaat om politieke keuzes van beschikbare middelen. Daarom is een gebouw, zijn de stenen altijd dienend aan de inhoud en de mensen. De missie van onze organisatie is om mensen actief uit te dagen hun kennis en creativiteit te ontwikkelen; individueel én samen

met anderen. Dat doen we natuurlijk op meerdere plaatsen in de stad met vele verschillende partners en altijd in verbinding met mensen. Maar we hebben daarvoor ook een vlaggenschip nodig, een toegankelijk gebouw op een geliefde en gewaardeerde plek in de stad. Het Ministerie van Verbeelding heeft meer dan eens bewezen een stevige rol te kunnen spelen in die ruimtelijke en inhoudelijke integratie van bibliotheekwerk. Daarom ben ik blij met de komst van dit boek.

Nan van Schendel, Directeur-bestuurder Huis73 voor Bibliotheek en Cultuur in 's-Hertogenbosch.

Corona has shown the importance of personal encounters in the real world. Libraries are such places that enable these encounters. But there are functioning or less functioning environments for social interaction. Dutch architects have done a lot in recent years to create human-oriented environments in libraries. Documenting this provides inspiration for developments in Europe as well as worldwide. The book project will fuel the international discourse on the future of municipal services and libraries. As a scientist, I'm looking forward to it.

Prof. Dr. Richard Stang, Hochschule der Medien Stuttgart

"De ontwikkeling van bibliotheken staat niet stil. Architecten beseffen dat en weten bij de opgave zowel de maatschappelijke context als de betekenis van het gebouw voor de stad in hun ontwerp mee te nemen. Rob Bruijnzeels heb ik leren kennen als een voorvechter van de Nieuwe Bibliotheek. Met zijn en Joyce Sternheims initiatief kan een belangrijke gebouwtype ontsloten worden voor een breed publiek. Ik zal dit boek kopen, want architectuur en bibliotheken liggen mij na aan het hart."

Ranti Tjan, directeur Europees Keramisch Werkcentrum, Oisterwijk

The creativity and passion of Joyce and Rob, demand more imagination in library design.

Richard Veevers (Lancashire County Council) & Sue Lawson (Time to Read, UK), Librarycamp and Failcamp

The book „Imagination and Friction: A Dutch Vision on Public Library Architecture“ planned by Rob Bruijnzeels and Joyce Sternheim fills a painful gap in the research literature of the library sector. The search for the changing role of the public library in society is more important than ever. In the current situation very different challenges come together: the digital transformation of society requires new concepts. A central concept is that of the public place, a place of encounter and exchange. But what will become of this concept when social or physical distancing will determine our lives for a long time to come? How can new concepts look like and how can new spaces for these concepts be created? To answer this question convincingly is vital for public libraries. The two authors are perfectly predestined to provide answers.

Prof. Cornelia Vonhof, Stuttgart Media University

I wholeheartedly support the development of this book which seeks to redefine the idea of the library for the 21st century.

Les Watson, Auteur en library-learning-space-consultant; UK

LK: Wat is het allerbeste interview dat je hebt gehouden (of gepubliceerd) voor Bibliotheekblad?

EW: Die eer gun ik graag aan Rob Bruijnzeels en Joyce Sternheim voor hun serie interviews met Nederlandse toparchitecten. In deze serie vraaggesprekken met "buitenstaanders" zoals Jo Coenen en Winy Maas gaan ze flink de diepte in en vragen ze door naar hun werkelijke drijfveren en onderliggende visie op de bibliotheek.

Eimer Wieldraaijer; van 1999 - 2020 hoofdredacteur van bibliotheekblad in een afscheidsinterview dat hij gaf aan Lily Knibbeler, algemeen directeur van de Koninklijke Bibliotheek.

Nederlandse architecten van bibliotheekgebouwen genieten internationaal hoog aanzien. Het voornemen om hierover een boek uit te brengen waardeer ik enorm.

Michel Wesseling, voorzitter Victorine van Schaikfonds.

Ik zie uit naar een publicatie die over de architectuur van bibliotheken gaat en waarin niet de boeken en de bouwkundige hoogstandjes centraal staan, maar de manieren waarop gebouw en de inrichting kunnen bijdragen aan cocreatie, kennisdeling en (vooral) participatie.

Drs. C.H. Wijn, managing consultant kunst & cultuur Berenschot